

Aika 10.03.2022, klo 17:30 - 19:23

Paikka Kunnantalo, kokoustila Venny

Käsitellyt asiat

§ 21 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 22 Pöytäkirjan tarkastus

§ 23 Arviointikertomus 2020, toimialueiden ja kunnanhallituksen selvitykset arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista

§ 24 Muut asiat

Saapuvilla olleet jäsenet

Jari Räsänen, puheenjohtaja
Carita Ljungberg
Johanna Seesaro
Larissa Aksinovits
Marko Ketvel
Nina Salmela
Sakari Mäkinen
Veijo Viiru
Aatos Kärki, varajäsen, poistui 18:48
Petteri Lahtinen, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Tuomas Koskiniemi, tilintarkastaja, sihteeri

Poissa

Jussi Salonen
Annina Nuutinen
Sini Halm

Allekirjoitukset

Jari Räsänen
Puheenjohtaja

Tuomas Koskiniemi
Sihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Tuusulan asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Johanna Seesaro

Veijo Viiru

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Julkaistu yleisessä tietoverkossa 17.03.2022

§ 21

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Jari Räsänen

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 22

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Jari Räsänen

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Seesaro Johanna ja Viiru Veijo.

Päätös

Valittiin tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Seesaro Johanna ja Viiru Veijo.

Tarkastuslautakunta, § 18,09.03.2021
Tarkastuslautakunta, § 23,23.03.2021
Tarkastuslautakunta, § 28,06.04.2021
Tarkastuslautakunta, § 32,20.04.2021
Tarkastuslautakunta, § 38,26.04.2021
Tarkastuslautakunta, § 42,04.05.2021
Tarkastuslautakunta, § 47,18.05.2021
Valtuusto, § 57,31.05.2021
Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta, § 16,05.08.2021
Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 74,24.08.2021
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 65,26.08.2021
Kuntakehityslautakunta, § 70,08.09.2021
Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 86,14.09.2021
Tekninen lautakunta, § 90,14.09.2021
Kunnanhallitus, § 352,20.09.2021
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 51,21.09.2021
Kunnanhallitus, § 364,27.09.2021
Valtuusto, § 137,04.10.2021
Tarkastuslautakunta, § 23, 10.03.2022

§ 23

Arviointikertomus 2020, toimialueiden ja kunnanhallituksen selvitykset arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista

TUUDno-2021-508

Tarkastuslautakunta, 09.03.2021, § 18

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää

- arviointikertomuksen 2020 laatimisesta.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti

- jatkaa arviointikertomuksen 2020 laatimista.

Tarkastuslautakunta, 23.03.2021, § 23

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää

- arviointikertomuksen 2020 laatimisesta.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti

- jatkaa arviointikertomuksen 2020 laatimista

-
- että arviointikertomuksen laatimisen käsittelyä jatketaan tulevilla kokouksissa 6.4., 20.4. ja 4.5.
-

Tarkastuslautakunta, 06.04.2021, § 28

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää

- jatkaa arviointikertomuksen 2020 laatimista.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti

- jatkaa arviointikertomuksen 2020 laatimista.
-

Tarkastuslautakunta, 20.04.2021, § 32

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää

- jatkaa arviointikertomuksen 2020 laatimista.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti jatkaa arviointikertomuksen 2020 laatimista.

Tarkastuslautakunta, 26.04.2021, § 38

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää

- jatkaa arviointikertomuksen 2020 laatimista.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti jatkaa arviointikertomuksen 2020 laatimista.

Tarkastuslautakunta, 04.05.2021, § 42

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää

- jatkaa arviointikertomuksen 2020 laatimista.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti

-
- jatkaa arviointikertomuksen 2020 laatimista
 - hyväksyä arviointikertomukseen tulevat suositukset.
-

Tarkastuslautakunta, 18.05.2021, § 47

Liitteet

1 Tuusulan kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2020, tarkltk 18.5.2021

Ehdotus

Tarkastuslautakunta käy keskustelun arviointikertomusprosessista.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti

- hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2020
 - että arviointikertomus toimitetaan jäsenille välittömästi allekirjoitettavaksi sähköisesti; tarkastuslautakunta toteaa, että Tuija Riolan allekirjoitusta ei ole saatavilla
 - jättää arviointikertomuksen vuodelta 2020 valtuuston käsiteltäväksi
 - esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset
 - että selvitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa
 - että selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle ja
 - että kokouksen pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan ja hyväksytään välittömästi tässä kokouksessa.
-

Valtuusto, 31.05.2021, § 57

Liitteet

1 Tuusulan kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2020, valt 31.5.2021
2 Allekirjoitusliite_Tuusulan kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2020, valt 31.5.2021

Ehdotus

Valtuusto päättää

- pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset
- että selvitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa
- että selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta, 05.08.2021, § 16

Tuusulan kunnanvaltuusto on 31.5.2021 § 57 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 20120 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tuusulan veden osalta tarkastuslautakunta nosti esille seuraavaa:

- Tarvittavien erityisosaajien ja lisäresurssien rekrytointi ja perehdytys ovat tulevan vuoden keskeisimpiä asioita projektien hallinnassa.
-

Johtokunta antaa seuraavan selvityksen tarkastuslautakunnan esille nostamiin asioihin:

Uusi työnjohtaja aloitti kesäkuussa. Hän tuli vahvistamaan työmaatoimintaa ja työturvallisuusosaamista. Jokaisen uuden rekrytoinnin yhteydessä tulemme harkitsemaan uudenlaisen osaamisen tarvetta tapauskohtaisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Jukka Sahlakari, liikelaitoksen johtaja

Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta päättää

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle yllä olevan selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2020 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 24.08.2021, § 74

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara, Tiina Simons, Markus Torvinen, Hannamari Halinen
virpi.lehmusvaara@tuusula.fi, tiina.simons@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi,
hannamari.halinen@tuusula.fi
kansliapäällikkö, sivistysjohtaja, opetuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö

Liitteet

1 Tuusulan kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2020, ksltk 24.8.2021

Tuusulan kunnanvaltuusto on 31.5.2021 § 57 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

-
- Palveluverkon kehittämisessä ei ole kyse vain uusista rakennuksista. Iloisen oppimisen Tuusula tarkoittaa tulevaisuuden oppimisympäristöjä kaikille kuntalaisille, lapsille, nuorille ja aikuisväestölle. Yhteis- ja rinnakkaiskäyttö tehostaa tilojen käyttöä ja tarjoaa laajemmin materiaalisia ja digitaalisia voimavaroja kuntalaisille. Ergonomia, ekologisuus, viihtyisyys ja esteetömyys sekä tilojen valaistus ja akustiikka, sisäilman laatu ja siisteys otetaan huomioon oppimisympäristöjä rakennettaessa. Oppimisympäristöjä suunnitellaan ja rakennetaan yhdessä työntekijöiden ja lasten kanssa.
 - Hyvin alkaneelle työlle toivotaan jatkoa.
 - Mikäli iltapäiväkerhojen lapsimäärien laskeva trendi jatkuu, voisi olla järkevää pohtia erilaisia vaihtoehtoja lasten sekä perheiden palveluiden ja oikeuksien toteutumiseksi lapsilähtöisellä tavalla. Lakisääteisen rajan alittaminen ei ole kiellettyä, jolloin säästöjä saataisiin esim. lasten kuljetuksista. Ei ole tarkoituksenmukaista, että osa tuusulalaisista lapsista asetetaan eriarvoiseen asemaan, vaan kaikkien pitäisi voida osallistua iltapäiväkerhoon niin halutessaan ja jos perheellä on siihen tarvetta.
 - Tuusulassa tulisi kiinnittää yleisesti huomiota ryhmäkokovaatimukseen ja siihen, onko niillä merkityksellistä kustannusvaikutusta. Lasten perusoikeuksien tulee toteutua myös Tuusulassa, minkä johdosta tarkastuslautakunta suosittaa esim. oman äidinkielen ryhmien koon uudelleen harkintaa ja tuusulalaisten monikielisten perheiden riittävää huomioimista kasvavan trendin mukaisesti.
 - Etäopetus ja joustavat digitaaliset oppimismenetelmät sopivat osalle oppilaista, joille tulisi tarjota kyseisiä ratkaisuja myös koronapandemian jälkeen. Sisäilmaoireista kärsivät opettajat ja oppilaat voisi tässä asiassa jollakin tavalla yhdistää siten, että kenenkään terveyttä tai työkykyä ei tarvitsisi vaarantaa.
 - Lautakunta suosittaa edelleen digitaalisten oppimisympäristöjen kehittämistä ja ne osaaavan ja tuntevan henkilöstön arvostamista sekä pitämistä kunnassa.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan selvitys:

Kasvatus- ja sivistyslautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä. Tarkennetut huomionne Sivistyksen toimialueelta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta liittyvät koronapandemian hoitamiseen hyvin poikkeuksellisenä vuotena 2020 ja siitä johtuen palveluiden järjestämiseen poikkeusolojen aikana ja palveluverkon toteutumiseen.

Toimialueen toimintakertomuksessa 2020 on varsin yksityiskohtaisesti kuvattu kaikki koronapandemian vaikutuksen palveluiden järjestämiseen ja henkilöstöön. Tämä on tärkeää myös vastaisuuden varalle. Olemme oppineet paljon poikkeusoloissa toimimisesta ja johtamisesta sekä pandemian hoitamisesta. Tärkeää on aloittaa korona exit-toimenpiteet oppimisvajeiden poistamiseen ja korvata koronavaikutuksia lasten ja perheiden hyvinvointiin. Tätä työtä on tehtävä, vaikka pandemia ei olekaan ohi.

Suosituksissa tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota oppimisympäristöjen kehittämiseen ja toteaa kokonaisvaltaisesti sen, mistä kaikesta on kysymys, kun kehitämme tuusulalaisten oppimisen tiloja. Tarkastuslautakunta toivoo työn jatkuvan

suunnitelmien mukaisesti. Oppimisympäristöjen tulee olla lähtökohtaisesti terveellisiä ja turvallisia ja tukea oppimista. Niiden tulee parhaalla mahdollisella tavalla tukea oppimisprosessia ja edistää lasten, nuorten ja aikuisten vuorovaikutusta. Oppimisen kaikkiallisuus tarkoittaa sitä, että kunnassa hyödynnetään sen kaikkia ympäristöjä oppimiseen. Lautakunta toteaa tarkastuslautakunnalle, että kunnassamme on tämän työn tueksi laadittu kulttuurikasvatussuunnitelmat ja edistetään luontopedagogiikkaa sekä kehitetään virtuaalisia ja digitaalisia oppimisympäristöjä.

Iltapäivätoimintaa on kehitetty ja kehitetään edelleen. Lukuvuoden 2020-2022 alusta lukien mahdollistimme kuljetukset toiselle koululle, jos ip-toiminnan ryhmiä ei toteutunut omalla koululla. Iltapäivätoiminnan tulee tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvua.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen VALTUUSTOLLE asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2020 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 26.08.2021, § 65

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara, Tiina Simons, Ulla Kinnunen, Risto Kanerva

virpi.lehmusvaara@tuusula.fi, tiina.simons@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi, risto.kanerva@tuusula.fi

kansliapäällikkö, sivistysjohtaja, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, vapaa-aikapalveluiden päällikkö

Liitteet

1 Tuusulan kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2020, kvltk 26.8.2021

Tuusulan kunnanvaltuusto on 31.5.2021 § 57 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Verkkotilaisuuksien kehittämistä ja järjestämistä kannattaa jatkaa pandemian jälkeenkin.

- Yhteistyö eri toimijoiden ja naapurikuntien kanssa lisää mahdollisuuksia laadukkaiden kulttuuripalveluiden tuottamiseen.

-
- Henkilöstön hyvinvointi on koko toiminnan perusta.
 - Myös tulevaisuudessa täytyy panostaa ja kehittää nuorten kanssa tapahtuvaa toimintaa myös vapaa-ajalla.
 - Pidetään jatkossakin huolta erilaisten ulkoilu- ja liikuntapaikkojen kunnossapidosta, jotta Tuusulan vetovoima lisääntyy.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan selvitys:

Kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä ja tarkoista huomioista. Huomionne kohdentuivat koronapandemian hoitamiseen ja palveluiden järjestämiseen poikkeusaikoina. Olemme samaa mieltä tarkastuslautakunnan kanssa, että henkilöstömme on hyvin osaavaa ja on joutanut työtehtävissä poikkeusoloissa toimittaessa. Osa on ollut sijoitettuna myös erilaisiin työtehtäviin. Henkilöstön hyvinvoinnista tulee huolehtia ja tähän panostetaan koko toimialueella. Palveluita on järjestetty digitaalisina ja olemme voineet tarjota ohjelmaa verkossa.

Kulttuurin palvelualue

Kulttuuripalveluissa on otettu iso digiloikka koronapandemian aikana. Useita näyttelyitä ja tapahtumia on järjestetty ja järjestetään edelleen virtuaalisesti. Yhteistyötä on kehitetty erityisesti Keravan ja Järvenpään kanssa ja yhteistyölle luotiin selvät tavoitteet kehittämissuunnitelmassa. Tämä suunnitelma on lähtenyt toteutumaan loppuvuodesta 2020 ja edelleen vuonna 2021.

Vapaa-ajan palvelualue

Tarkastuslautakunta suosittaa nuorten kanssa tapahtuvan toiminnan panostamiseen ja kehittämiseen jatkossakin. Myös liikuntapaikkojen kunnossapitoon tulee edelleen panostaa.

Alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut -yksikön painopisteitä tulevalle valtuustokaudelle ovat nuorisotyössä nuorten parissa työskentelevän henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen panostaminen, nuorten osallisuus ja kohtaaminen sekä toimintatilojen kehittäminen. Yhteistyöverkoston avulla nuorisotyön vaikuttavuus paranee mm. kouluympäristössä.

Ulkoilu- ja liikuntapaikkojen kunnossapitoon tulee kiinnittää suunnitelmallisesti huomiota myös tulevalle valtuustokaudella. Uusien ja houkuttelevien liikunta- ja harrastuspaikkojen suunnittelu ja rakentaminen on tärkeää ja vähintään yhtä tärkeää on huolehtia jo nyt melko mittavan liikuntapaikkaverkoston siisteydestä, hoidosta ja turvallisuudesta.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen VALTUUSTOLLE asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2020 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehityslautakunta, 08.09.2021, § 70

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Olkkola

anne.olkkola@tuusula.fi

kaavoituspäällikkö

Liitteet

1 Tuusulan kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2020, KKL 8.9.2021

Asiaselostus

Tuusulan kunnanvaltuusto on 31.5.2021 § 57 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Arvioinnin johtopäätökset:

- Vuonna 2020 painetta aiheutti covid-19 pandemia, joka aiheutti rajoitteita ja jolla oli laajaalaiset vaikutukset läpileikkaavasti koko kuntatoiminnassa.
- Vuonna 2020 toiminnan painopisteenä oli strategisesti valittu Asuntomessujen 2020 toteuttaminen ja tapahtuman hyödyntäminen. Valitettavasti asuntomessujen aloitusta jouduttiin siirtämään covid-19 pandemian vuoksi. Messut saatiin avattua vasta elokuussa. Elokuussa järjestetyt Asuntomessut onnistuivat kuitenkin haasteista huolimatta.
- Hyrylän keskustan palvelukeskuksen sijainti päätettiin kunnanvaltuustossa. Mutta Palvelukeskuksen hankkeesta on kunnan sisäiset erilaiset näkemykset maankäytöstä ja niiden yhteensovittamisesta, tämä voi hidastaa päätöksentekoa.
- Focus-alueen, Sulan ja Rykmentin portin työpaikka-alueiden asemakaavojen myötä myös työpaikkatonttivarannot ovat kohenemassa tulevaisuudessa.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Palveluverkkouudistus satoi merkittävän osan Tilapalveluiden asiantuntijoiden työresurssia. Lautakunta suosittaa kiinnitettävän huomiota henkilöstön riittävään resursointiin. Asuinrakentamisen tonttien kaavoittamisella varmistetaan riittävä kattavuus lähivuosille, jotta voisimme saavuttaa MAL-sopimuksen mukaisen tavoitteen. Suunnittelun ja rakentamisen pääpainoa on lähivuosiksi painotettu Etelä-Tuusulaan, johon on tulossa pientalo- ja työpaikka-

alueita. Lautakunta suosittaa huomioimaan kehittymismahdollisuudet myös radan varressa. Matkailupalveluissa on toimittu ilman resurssia, ollen ilman matkailupäällikköä elokuusta lähtien. Tähän lautakunta suosittaa kiinnittämään huomioita, erityisesti ajatellen kotimaan matkailun suosion kasvua sekä covid-19 exit-vaihetta.

Kuntakehityslautakunnan selvitys:

- *Palveluverkkouudistus satoi merkittävän osan Tilapalveluiden asiantuntijoiden työresurssia. Lautakunta suosittaa kiinnitettävän huomiota henkilöstön riittävään resursointiin.*

Selvitys:

- Tilapalveluiden henkilöresurssivajeesta ja puutteellisista työkaluista johtuen ostopalveluihin on jouduttu tukeutumaan rakennushankkeiden johtamisessa, rakennustöiden laadunvalvonnassa sekä kustannusten seurannassa. Tämä tulee osaltaan nostamaan rakentamisen kokonaiskustannuksia, ja resurssivaje aiheuttaa riskin palveluverkon aikataulun toteutukselle.

- *Asuinrakentamisen tonttien kaavoittamisella varmistetaan riittävä kattavuus lähivuosille, jotta voisimme saavuttaa MAL-sopimuksen mukaisen tavoitteen.*

Selvitys:

- MAL-sopimuksessa sopimuskaudella 2020-2023 on kaksi tavoitetta asuintuotantoa koskien: valmistuneiden asuntojen osalta tavoite on koko sopimuskaudella 1848 asuntoa, eli 462 asuntoa/ vuosi ja kaavojen asumisen kerrosalan osalta 168 000 k-m², joka on 42 000 k-m²/ vuosi. Vuonna 2020 Tuusulaan valmistui 527 asuntoa, mikä oli yli neljännes sopimuskauden valmistuneiden asuntojen tavoitteesta. Kaavoituksen osalta ei saavutettu neljännestä sopimuskauden tavoitteesta, vaan 26 962 k-m², mutta kaavoitussuunnitelma mahdollistaa tavoitteen saavuttamisen sopimuskauden aikana. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että asuintuotanto ja kaavatyöt kohdistumat huomattavin osin asuinkerrostaloihin ja tehokkaisiin asuinkortteleihin (AK).

- *Suunnittelun ja rakentamisen pääpainoa on lähivuosiksi painotettu Etelä-Tuusulaan, johon on tulossa pientalo- ja työpaikka-alueita. Lautakunta suosittaa huomioimaan kehittymismahdollisuudet myös radan varressa.*

Selvitys:

- Jokelan keskustan yleissuunnitelma on laadittu 2020 ja se oli nähtävillä alkuvuodesta 2021. Opintien ja Nukarintien kaavatyö alkaa syksyllä 2021. Pohjois-Tuusulan hankekehittäjää rekrytoidaan, mikä tuo resursseja alueen potentiaalien kehittämiseen.

- *Matkailupalveluissa on toimittu ilman resurssia, ollen ilman matkailupäällikköä elokuusta lähtien. Tähän lautakunta suosittaa kiinnittämään huomioita, erityisesti ajatellen kotimaan matkailun suosion kasvua sekä covid-19 exit-vaihetta.*

Selvitys:

-
- Matkailu on toiminut ilman resurssia vuodesta 2020 ja siihen on pyritty saamaan henkilöresurssi vuosien 2021 ja 2022 talousarvioihin. Tuota resurssia ei kuitenkaan ole myönnetty.

Kuntakehityslautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä.

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen VALTUUSTOLLE asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2020 arviointikertomukseen.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen VALTUUSTOLLE asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2020 arviointikertomukseen.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 14.09.2021, § 86

Valmistelijat / lisätiedot:

Leena Sjöblom

leena.sjoblom@tuusula.fi

ympäristökeskuksen johtaja

Tuusulan kunnanvaltuusto on 31.5.2021 § 57 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

Ihmisten tietoisuus hyvän elinympäristön tärkeydestä on kasvanut koronan aikana, joten Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksin on uusien haasteiden edessä: miten huolehtia parhaalla mahdollisella tavalla terveellisestä, turvallisesta ja viihtyisästä elinympäristöstä sekä monipuolisesta ja ekologisesti kestävästä luonnonympäristöstä.

Tarkastuslautakunta suosittelee osallistamaan sopijakuntien asukkaita entistä enemmän yhteisiin ympäristöasioihin. Viestinnän merkitys korostuu, jotta ihmiset saadaan kiinnostumaan hyvän elinympäristön ja kestävästä luonnonympäristön ylläpidosta.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan selvitys:

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus osallistaa asukkaita erityisesti ympäristönsuojelun hankkeissa. Esimerkiksi Tuusulanjärven ja muiden sopijakuntien järvien kunnostushankkeissa (Mäntsälässä Isojärvi ja Kilpijärvi, Nurmijärvellä Valkjärvi, Tuusulassa ja Järvenpäässä Tuusulanjärvi) asukas- ja maanomistajayhteistyö on tärkeä osa toimintaa. Lisäksi ympäristönsuojelun palveluyksikkö tukee kuntia niiden asukas-yhteistyössä esimerkiksi metsäsuunnittelussa, luonnonhoidossa ja vieraslajien torjunnassa. Kustannukset asukas-yhteistyöstä kohdistuvat aina siihen sopijakuntaan, jonka alueella toimitaan, joten on kuntien rahoitushalukkuudesta kiinni, miten paljon toimintaa voidaan järjestää.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus panostaa toiminnassaan erityisesti asukasviestintään vuodesta 2021 alkaen. Pääasiallinen kanava on ympäristökeskuksen verkkosivut sekä Facebook. Neljätoista ympäristökeskuksen asiantuntijaa osallistui kesällä 2021 Viestintä-Pirittan järjestämään Facebook-koulutukseen ja saimme siitä uutta intoa ja rohkeutta postausten laatimiseen. Vuoden 2021 aikana ympäristökeskuksen Facebook-seuraajien määrä on kasvanut lähes kuudestasadasta seuraajasta yli seitsemään sataan seuraajaan.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä.

Ehdotus

Esittelijä: Leena Sjöblom, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen VALTUUSTOLLE asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2020 arviointikertomukseen.

Päätös

.Ehdotus hyväksyttiin.

Saku Nurminen poistui kokouksesta tämän pykälän aikana klo 18.31.

Tekninen lautakunta, 14.09.2021, § 90

Valmistelijat / lisätiedot:

Mikko Simpanen, Petri Juhola

mikko.simpanen@tuusula.fi, petri.juhola@tuusula.fi

tilapalvelupäällikkö, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Liitteet

1 Tuusulan kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2020, TL 14.9.2021

Asiaselostus

Tuusulan kunnanvaltuusto on 31.5.2021 § 57 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Arvioinnin johtopäätökset:

- Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen sekä yhdyskuntatekniikan että tilakeskuksen näkökulmasta. Covid-19 pandemian vaikutus näillä yksiköillä liittyi lähinnä henkilöstön, kuten siivoustoimen ja muiden yksiköiden työntekijöiden kokemaan stressiin heidän joutuessaan tekemään työtä osan aikaa ihmisten parissa kouluissa ja kiinteistöissä. Toisaalta etätyö kouluissa ja toimistoissa mahdollisti rästissä olleiden töiden tekemisen tehokkaasti. Leuto talvi toi säästöjä talvikunnossapitoon.
- Asuntomessut onnistuttiin pitämään turvallisesti aikataulua siirtämällä ja alue tuli esittelykuntoon tavoitteen mukaisesti. Tuusula sai myönteistä huomiota, kun messualuetta esiteltiin myös jälkikäteen television välityksellä.
- Kaikista haasteista huolimatta palveluverkkouudistus eteni.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Sisäilmaongelmat ovat edelleen olemassa ja vaativat huomiota näiltä yksiköiltä. Palveluverkkouudistuksen edetessä suunnitellusti resursseja vapautuu uuteen ja myös väliaikaisista kalliista väistötiloista päästään eroon. Kunnan omista resurssivajeista johtuen on kiinnitettävä erityistä huomiota ammattitaitoiseen uusien rakennusten rakennusaikaisten töiden valvontaan ja kustannusten seurantaan. Kiitosta ansaitsee, että kunnassa noudatetaan rakentamisessa Kuiva Ketju 10 -toteutusmallia ja mm. Martta Wendelinin rakennuksella näemme jo suojaukset valmiina.

Teknisen lautakunnan selvitys:

Sisäilmaongelmat ovat aiheuttaneet inhimillistä tuskaa ja ajaneet osaltaan merkittävään palveluverkon uudistamiseen. Sisäilmaongelmien hoitamiseen on keskitytty intensiivisesti erityisesti viime vuosina, ja sisäilmaongelmien käsittelyprosessia on kehitetty ansiokkaasti eteenpäin annetuilla resursseilla. Sisäilma-asiantuntijapalvelut tullaan edelleen ostamaan ostopalveluna, eikä kunnalla ole omaa syvällistä asiantuntijaosaamista asioiden hoitamiseen.

Tilapalveluiden henkilöresurssivajeesta ja puutteellisista työkaluista johtuen ostopalveluihin on jouduttu tukeutumaan rakennushankkeiden johtamisessa, rakennustöiden laadunvalvonnassa sekä kustannusten seurannassa. Tämä tulee osaltaan nostamaan rakentamisen kokonaiskustannuksia, ja resurssivaje aiheuttaa riskin palveluverkon aikataulun toteutukselle.

Tekninen lautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä.

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Tekninen lautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen VALTUUSTOLLE asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2020 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 20.09.2021, § 352

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara

virpi.lehmusvaara@tuusula.fi

kansliapäällikkö

Perustelut

Valtuusto 31.5.2021 § 50 on päättänyt pyytää pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja kunnanhallituksen selvitykset. Esitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Esitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta on vuoden 2020 toiminnasta antamassaan arviointikertomuksessaan todennut, että odottaa vastauksia ensisijaisesti arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten toteuttamiseen.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle seuraavat selvitykset:

Kunnan taloudellinen tila

Tarkastuslautakunnan havainnot:

Tuusulan kunnan vuoden 2020 tilinpäätös, joka sisältää myös vesiliikelaitoksen, on melko tarkalleen 3 milj. euroa ylijäämäinen. Tulosta voi pitää hyvänä, kun vertaa sitä alkuperäiseen talousarvioon, joka oli suunnilleen saman verran alijäämäinen. Lainamäärä kasvoi vain maltillisesti, mikä johtuu monien investointien myöhästymisestä.

Tarkasteltaessa kunnan talouden kehitystä vuonna 2020 huomio kiinnittyy tietysti koronaepidemian vaikutuksiin. Toukokuussa 2020 arviot kunnan taloudesta päätyivät 20 miljoonan euron alijäämään. Kesän lopulla arvio oli 10 miljoonan euron alijäämän luokkaa. Siitä arvio parani ja oli vuoden lopulla lähellä nollaa ja lopulta päädyttiin siis alussa mainittuun ylijäämään.

Erikoisena voidaan pitää sitä, että koronavuonna kunnan talous jopa vahvistui. Ratkaisevaa tälle kehitykselle oli se, että maan hallitus lupasi ottaa epidemian iskut omille hartioilleen ja sen valtio myös teki. Tuusulan valtionosuudet nousivat 25 miljoonasta eurosta (2019) 42 miljoonaan euroon.

Verotulot kasvoivat vuonna 2020, vaikka jäivätkin budjetoidusta. Suurelta osin kasvu johtui kertaluonteisista seikoista, kuten edelliseltä vuodelta siirtyneistä valtion tilityksistä ja yhteisöveron kuntaosuuden väliaikaisesta korotuksesta.

Myös omaisuusarvojen alaskirjaukset pieneivät huomattavasti, kun vuonna 2019 ” pöytä puhdistettiin” epäkurantista omaisuudesta. Toimialueiden talous toteutui selkeästi budjetoitua parempana ja käyttötalous pysyi hyvin kurissa. Vuosikate kehittyi positiivisesti.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Keusoten menojen hillintä on edelleen ensiarvoista. Koronaepidemiasta toipumiseen kannattaa varautua, sillä sen aikaansaamat ongelmat, kuten esimerkiksi koululaisten oppimisvaje ja terveydenhuollon hoitovaje, vaativat taloudellisia panostuksia. Lisäksi valtiovallan panostukset koronaepidemian jälkihuoltoon kannattaa hyödyntää maksimaalisesti.

Kunnan taloudellinen tila selvitys:

Tuusulan kunnan taloutta tasapainotetaan pitkäjänteisesti, kasvun ja talouden hallintaohjelman mukaisin linjauksin.

1. Kunnan elinvoimaa ja veropohjaa vahvistetaan edistämällä määrätietoisesti asuin- ja työpaikkatonttien kaavoitusta ja myyntiä
2. Palveluverkon uudistetaan ja tiivistetään
3. Vajaakäyttöisistä kiinteistöistä luopuminen
4. Keusoten kuntaosuuden kasvua pyritään hallitsemaan tiiviillä hyte-yhteistyöllä sekä Keusoten omistajaohjauksella
5. Henkilöstökuluja hallitaan henkilöstösuunnittelua kehittämällä, pidetään henkilöstön määrä kysynnän mukaisella tasolla sekä parannetaan toiminnan tuottavuutta
6. Investintiohjelman myötä kasvava lainamäärä pidetään hallittavalla tasolla (enintään 320 M €) sekä käännetään lainamäärä laskuun noin vuonna 2026.

Tuusulan kunta seuraa tiiviisti Keusoten tuottavuusohjelman toteutumista ja on mukana valmistelemassa tarvittavia lisätoimia talouden tasapainottamiseksi vuosien 2021–2022 aikana. Riskinä on, että valtion 2021 koronatuot eivät kata täysimääräisesti edes Keusoten ja sen osakaskuntien välittömiä koronakustannuksia. Tuusulan vie läpi koronaexit-suunnitelmaa, jolla osaltaan vastaan koronan jälkihuollon tarpeisiin.

Sivistyksen toimialue

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Palveluverkon kehittämisessä ei ole kyse vain uusista rakennuksista. Iloisen oppimisen Tuusula tarkoittaa tulevaisuuden oppimisympäristöjä kaikille kuntalaisille, lapsille, nuorille ja aikuisväestölle. Yhteis- ja rinnakkaiskäyttö tehostaa tilojen käyttöä ja tarjoaa laajemmin materiaalisia ja digitaalisia voimavaroja kuntalaisille. Ergonomia, ekologisuus, viihtyisyys ja esteetömyys sekä tilojen valaistus ja akustiikka, sisäilman laatu ja siisteys otetaan huomioon oppimisympäristöjä rakennettaessa. Oppimisympäristöjä suunnitellaan ja rakennetaan yhdessä työntekijöiden ja lasten kanssa.
- Hyvin alkaneelle työlle toivotaan jatkoa.

- Mikäli iltapäiväkerhojen lapsimäärien laskeva trendi jatkuu, voisi olla järkevää pohtia erilaisia vaihtoehtoja lasten sekä perheiden palveluiden ja oikeuksien toteutumiseksi lapsilähtöisellä tavalla. Lakisääteisen rajan alittaminen ei ole kiellettyä, jolloin säästöjä saataisiin esim. lasten kuljetuksista. Ei ole tarkoituksenmukaista, että osa tuusulalaisista lapsista asetetaan eriarvoiseen asemaan, vaan kaikkien pitäisi voida osallistua iltapäiväkerhoon niin halutessaan ja jos perheellä on siihen tarvetta.
- Tuusulassa tulisi kiinnittää yleisesti huomiota ryhmäkokovaatimuksiin ja siihen, onko niillä merkityksellistä kustannusvaikutusta. Lasten perusoikeuksien tulee toteutua myös Tuusulassa, minkä johdosta tarkastuslautakunta suosittaa esim. oman äidinkielen ryhmien koon uudelleen harkintaa ja tuusulalaisten monikielisten perheiden riittävää huomioimista kasvavan trendin mukaisesti.
- Etäopetus ja joustavat digitaaliset oppimismenetelmät sopivat osalle oppilaista, joille tulisi tarjota kyseisiä ratkaisuja myös koronapandemian jälkeen. Sisäilmaoireista kärsivät opettajat ja oppilaat voisi tässä asiassa jollakin tavalla yhdistää siten, että kenenkään terveyttä tai työkykyä ei tarvitsisi vaarantaa.
- Lautakunta suosittaa edelleen digitaalisten oppimisympäristöjen kehittämistä ja ne osaavan ja tuntevan henkilöstön arvostamista sekä pitämistä kunnassa.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan selvitys:

Kasvatus- ja sivistyslautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä. Tarkennetut huomionne Sivistyksen toimialueelta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta liittyvät koronapandemian hoitamiseen hyvin poikkeuksellisenä vuotena 2020 ja siitä johtuen palveluiden järjestämiseen poikkeusolojen aikana ja palveluverkon toteutumiseen.

Toimialueen toimintakertomuksessa 2020 on varsin yksityiskohtaisesti kuvattu kaikki koronapandemian vaikutuksen palveluiden järjestämiseen ja henkilöstöön. Tämä on tärkeää myös vastaisuuden varalle. Olemme oppineet paljon poikkeusoloissa toimimisesta ja johtamisesta sekä pandemian hoitamisesta. Tärkeää on aloittaa korona exit-toimenpiteet oppimisvajeiden poistamiseen ja korvata koronavaikutuksia lasten ja perheiden hyvinvointiin. Tätä työtä on tehtävä, vaikka pandemia ei olekaan ohi.

Suosituksissa tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota oppimisympäristöjen kehittämiseen ja toteaa kokonaisvaltaisesti sen, mistä kaikesta on kysymys, kun kehitämme tuusulalaisten oppimisen tiloja. Tarkastuslautakunta toivoo työn jatkuvan suunnitelmien mukaisesti. Oppimisympäristöjen tulee olla lähtökohtaisesti terveellisiä ja turvallisia ja tukea oppimista. Niiden tulee parhaalla mahdollisella tavalla tukea oppimisprosessia ja edistää lasten, nuorten ja aikuisten vuorovaikutusta. Oppimisen kaikkiallisuus tarkoittaa sitä, että kunnassa hyödynnetään sen kaikkia ympäristöjä oppimiseen. Lautakunta toteaa tarkastuslautakunnalle, että kunnassamme on tämän työn tueksi laadittu kulttuurikasvatussuunnitelmat ja edistetään luontopedagogiikkaa sekä kehitetään virtuaalisia ja digitaalisia oppimisympäristöjä.

Iltapäivätoimintaa on kehitetty ja kehitetään edelleen. Lukuvuoden 2020–2022 alusta lukien mahdollistimme kuljetukset toiselle koululle, jos ip-toiminnan ryhmiä ei toteutunut omalla koululla. Iltapäivätoiminnan tulee tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvua.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Verkkotilaisuuksien kehittämistä ja järjestämistä kannattaa jatkaa pandemian jälkeenkin.
- Yhteistyö eri toimijoiden ja naapurikuntien kanssa lisää mahdollisuuksia laadukkaiden kulttuuripalveluiden tuottamiseen.
- Henkilöstön hyvinvointi on koko toiminnan perusta.
- Myös tulevaisuudessa täytyy panostaa ja kehittää nuorten kanssa tapahtuvaa toimintaa myös vapaa-ajalla.
- Pidetään jatkossakin huolta erilaisten ulkoilu- ja liikuntapaikkojen kunnossapidosta, jotta Tuusulan vetovoima lisääntyy.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan selvitys:

Kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä ja tarkoista huomioista. Huomionne kohdentuivat koronapandemian hoitamiseen ja palveluiden järjestämiseen poikkeusaikoina. Olemme samaa mieltä tarkastuslautakunnan kanssa, että henkilöstömme on hyvin osaavaa ja on joutanut työtehtävissä poikkeusoloissa toimittaessa. Osa on ollut sijoitettuna myös erilaisiin työtehtäviin. Henkilöstön hyvinvoinnista tulee huolehtia ja tähän panostetaan koko toimialueella. Palveluita on järjestetty digitaalisina ja olemme voineet tarjota ohjelmaa verkossa.

Kulttuurin palvelualue

Kulttuuripalveluissa on otettu iso digiloikka koronapandemian aikana. Useita näyttelyitä ja tapahtumia on järjestetty ja järjestetään edelleen virtuaalisesti. Yhteistyötä on kehitetty erityisesti Keravan ja Järvenpään kanssa ja yhteistyölle luotiin selvät tavoitteet kehittämissuunnitelmassa. Tämä suunnitelma on lähtenyt toteutumaan loppuvuodesta 2020 ja edelleen vuonna 2021.

Vapaa-ajan palvelualue

Tarkastuslautakunta suosittaa nuorten kanssa tapahtuvan toiminnan panostamiseen ja kehittämiseen jatkossakin. Myös liikuntapaikkojen kunnossapitoon tulee edelleen panostaa.

Alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut -yksikön painopisteitä tulevalle valtuustokaudelle ovat nuorisotyössä nuorten parissa työskentelevän henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen panostaminen, nuorten osallisuus ja kohtaaminen sekä toimintatilojen kehittäminen. Yhteistyöverkoston avulla nuorisotyön vaikuttavuus paranee mm. kouluympäristössä.

Ulkoilu- ja liikuntapaikkojen kunnossapitoon tulee kiinnittää suunnitelmallisesti huomiota myös tulevilla valtuustokaudella. Uusien ja houkuttelevien liikunta- ja harrastuspaikkojen suunnittelu ja rakentaminen on tärkeää ja vähintään yhtä tärkeää on huolehtia jo nyt melko mittavan liikuntapaikkaverkoston siisteydestä, hoidosta ja turvallisuudesta.

Kasvun ja ympäristön toimialue

Kuntakehityslautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Palveluverkkouudistus sitoi merkittävän osan Tilapalveluiden asiantuntijoiden työresurssia. Lautakunta suosittaa kiinnitettävän huomiota henkilöstön riittävään resursointiin. Asuinrakentamisen tonttien kaavoittamisella varmistetaan riittävä kattavuus lähivuosille, jotta voisimme saavuttaa MAL-sopimuksen mukaisen tavoitteen. Suunnittelun ja rakentamisen pääpainoa on lähivuosiksi painotettu Etelä-Tuusulaan, johon on tulossa pientalo- ja työpaikka-alueita. Lautakunta suosittaa huomioimaan kehitysmahdollisuudet myös radan varressa. Matkailupalveluissa on toimittu ilman resurssia, ollen ilman matkailupäällikköä elokuusta lähtien. Tähän lautakunta suosittaa kiinnittämään huomioita, erityisesti ajatellen kotimaan matkailun suosion kasvua sekä covid-19 exit-vaihetta.

Kuntakehityslautakunnan selvitys:

- Palveluverkkouudistus sitoi merkittävän osan Tilapalveluiden asiantuntijoiden työresurssia. Lautakunta suosittaa kiinnitettävän huomiota henkilöstön riittävään resursointiin.

Selvitys:

- Tilapalveluiden henkilöresurssivajeesta ja puutteellisista työkaluista johtuen ostopalveluihin on jouduttu tukeutumaan rakennushankkeiden johtamisessa, rakennustöiden laadunvalvonnassa sekä kustannusten seurannassa. Tämä tulee osaltaan nostamaan rakentamisen kokonaiskustannuksia, ja resurssivaje aiheuttaa riskin palveluverkon aikataulun toteutukselle.
- Asuinrakentamisen tonttien kaavoittamisella varmistetaan riittävä kattavuus lähivuosille, jotta voisimme saavuttaa MAL-sopimuksen mukaisen tavoitteen. Selvitys:
 - MAL-sopimuksessa sopimuskaudella 2020-2023 on kaksi tavoitetta asuintuotantoa koskien: valmistuneiden asuntojen osalta tavoite on koko sopimuskaudella 1848 asuntoa, eli 462 asuntoa/ vuosi ja kaavojen asumisen kerrosalan osalta 168 000 k-m², joka on 42 000 k-m²/ vuosi. Vuonna 2020 Tuusulaan valmistui 527 asuntoa, mikä oli yli neljännos sopimuskauden valmistuneiden asuntojen tavoitteesta. Kaavoituksen osalta ei saavutettu neljännestä sopimuskauden tavoitteesta, vaan 26 962 k-m², mutta kaavoitussuunnitelma mahdollistaa tavoitteen saavuttamisen sopimuskauden aikana. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että asuintuotanto ja kaavatyöt kohdistumat huomattavin osin

asuinkerrostaloihin ja tehokkaisiin asuinkortteleihin (AK).

- Suunnittelun ja rakentamisen pääpainoa on lähivuosiksi painotettu Etelä-Tuusulaan, johon on tulossa pientalo- ja työpaikka-alueita. Lautakunta suosittaa huomioimaan kehitysmahdollisuudet myös radan varressa.

Selvitys:

- Jokelan keskustan yleissuunnitelma on laadittu 2020 ja se oli nähtävillä alkuvuodesta 2021. Opintien ja Nukarintien kaavatyo alkaa syksyllä 2021. Pohjois-Tuusulan hankekehittäjää rekrytoidaan, mikä tuo resursseja alueen potentiaalien kehittämiseen
 - Matkailupalveluissa on toimittu ilman resurssia, ollen ilman matkailupäällikköä elokuusta lähtien. Tähän lautakunta suosittaa kiinnittämään huomioita, erityisesti ajatellen kotimaan matkailun suosion kasvua sekä covid-19 exit-vaihetta.
- Selvitys:
- Matkailu on toiminut ilman resurssia vuodesta 2020 ja siihen on pyritty saamaan henkilöresurssi vuosien 2021 ja 2022 talousarvioihin. Tuota resurssia ei kuitenkaan ole myönnetty.

Tekninen lautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Sisäilmaongelmat ovat edelleen olemassa ja vaativat huomiota näiltä yksiköiltä. Palveluverkkouudistuksen edetessä suunnitellusti resursseja vapautuu uuteen ja myös väliaikaisista kalliista väistötiloista päästään eroon. Kunnan omista resurssivajeista johtuen on kiinnitettävä erityistä huomiota ammattitaitoiseen uusien rakennusten rakennusaikaisten töiden valvontaan ja kustannusten seurantaan. Kiitosta ansaitsee, että kunnassa noudatetaan rakentamisessa Kuiva Ketju 10 -toteutusmallia ja mm. Martta Wendelinin rakennuksella näemme jo suojaukset valmiina.

Teknisen lautakunnan selvitys:

Sisäilmaongelmat ovat aiheuttaneet inhimillistä tuskaa ja ajaneet osaltaan merkittävään palveluverkon uudistamiseen. Sisäilmaongelmien hoitamiseen on keskitytty intensiivisesti erityisesti viime vuosina, ja sisäilmaongelmien käsittelyprosessia on kehitetty ansiokkaasti eteenpäin annetuilla resursseilla. Sisäilma-asiantuntijapalvelut tullaan edelleen ostamaan ostopalveluna, eikä kunnalla ole omaa syvällistä asiantuntijaosaamista asioiden hoitamiseen.

Tilapalveluiden henkilöresurssivajeesta ja puutteellisista työkaluista johtuen ostopalveluihin on jouduttu tukeutumaan rakennushankkeiden johtamisessa, rakennustöiden laadunvalvonnassa sekä kustannusten seurannassa. Tämä tulee osaltaan nostamaan rakentamisen kokonaiskustannuksia, ja resurssivaje aiheuttaa riskin palveluverkon aikataulun toteutukselle.

Yhteiset palvelut

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Yhteiset palvelut tuottavat toimintaedellytyksiä ja palveluita koko organisaatiolle, joten tuloksellisuudella ja tarkoituksenmukaisuudella on merkittävä arvo toimialueen saavutuksia arvioitaessa. Palvelualueen oman toiminnan arvioimiseksi ja kehittämiseksi, voisi palvelualue esittää itselleen kysymyksen: miten onnistuimme ja arvioida toimintansa vaikuttavuutta koko organisaation toiminnan kehittämiseksi.

Yhteiset palvelut selvitys:

Yhteisissä palveluissa tavoitteiden talousarvion mukaisten toteutumista ja niissä onnistumista seurataan kehittämissalkun tavoiteosion avulla. Salkkuun kirjataan valtuustokauden tavoitteet ja näihin liittyviä toimenpiteitä seurataan yhteisten palveluiden johtoryhmässä kuukausittain. Puolivuosisraportoinnin yhteydessä tehdään palvelualueittain ja yksiköittäin tarkempi analyysi tavoitteiden toteutumisen tilanteesta.

Toimialueen vuoden 2021 onnistumista arvioitaessa keskeisiä kriteerejä ovat suoriutuminen koronaepidemiaan liittyvissä tukitehtävissä sekä toiminnan laadun ja tehokkuuden kehittäminen.

- Koronaepidemia ja toimenpiteet toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi: Toimialue tuki asiakkaita ja kuntaorganisaatiota ICT, henkilöstö-, työsuojaus-, turvallisuuspalveluissa sekä kohdennetun asiakastyön palveluissa, joissa tukitarpeen määrä kohosi epidemiatilanteen myötä huomattavasti.
- Toiminnan laadun ja tehokkuuden parantaminen: Toimialueella jatkettiin tukipalvelutehtävien keskittämistä sekä kehitettiin toimintaa tarkastelemalla ja sujuvoittamalla prosesseja sekä käyttöönottamalla työskentelyn tueksi kyvykkäitä sähköisiä työkaluja (kuten edunvalvonnan asiakasjärjestelmä, verkkokauppa, palvelunhallintajärjestelmä, kehittämisen hallinnan järjestelmä, sopimusten hallintajärjestelmä, tiedonhallintamalli). Keskusvaraston toiminta lakkautettiin ja siirryttiin hajautettuun tilausmalliin.
- Vaikuttavuuden näkökulmasta palveluprosessien jatkuvaa parantamista, joita toteutetaan asiakkaan hyvään ja turvalliseen käyttökokemukseen sekä resurssien viisaaseen käyttöön perustuen.

Koronapandemia ja henkilöstön hyvinvointi

Vuotta 2020 leimasi koronapandemia, joka vaikutti monella tavalla myös Yhteisten palvelujen vastuualueen toimintaan. Pandemian torjuntaan liittyvät viranomaisten ohjeistukset ja rajoittamistoimet päivittyivät jatkuvasti ja henkilöstö joutui pandemiatilanteeseen yhtäkkiä. Tämä edellytti henkilöstöhallinnolta jatkuvaa reagointia ja ohjeistusta, jotta voitiin varmistaa palvelujen tuottaminen koronaturvallisesti sekä muuttaa totuttuja käytäntöjä ja prosesseja turvallista lähityötä ja etätyötä tukeviksi. Henkilöstölle tarjottiin tukea digitaalisten työvälineiden käyttöönotossa.

Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen on tärkeällä sijalla kunnan henkilöstöpolitiikassa, mutta tämän merkitys on korostunut edelleen koronapandemian aikana ja tulee olemaan pandemian jälkeinkin tärkeimpiä

henkilöstöpoliittisia tavoitteita kunnassa. Koronapandemian aikana henkilöstön hyvinvoinnin kartoittamiseksi toteutettiin koronapulssi-kysely, jolla selvitettiin mm. henkilöstön kokemuksia korona-ajasta ja etätyöstä. Kyselyn perusteella kunnassa on tehty useita toimenpiteitä. Kuntaan perustettiin työhyvinvointiryhmä kehittämään henkilöstön työhyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Esihenkilöille on järjestetty koulutusta oman tiimin työhyvinvoinnin tukemiseksi, taukoliikuntaohjelma Break Pro tukee työpäivän aikaista tauottamista ja palautumista, Teams-kokouksille on laadittu pelisäännöt ja henkilöstö saa vielä tämän vuoden aikana käyttöönsä liikunta- ja kulttuurietuuden.

Aktiivisen tuen malli on kunnassa käytössä ja tätä kehitetään jatkuvasti eteenpäin. Sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti. Korvaavan työn malli otettiin käyttöön 2021 vuoden alussa ja tämän ansiosta on voitu vähentää sairauspoissaolopäiviä jopa tavoiteltua enemmän. Kunnassa tuetaan kestäviä työuria; muokataan työtehtäviä työkyvyn mukaan sekä haetaan työkykyongelmiin ratkaisuja aktiivisesti työterveyshuollon kanssa.

Kunnassa on laadittu korona-Exit-suunnitelma, joka sisältää myös henkilöstöosion. Suunnitelmalla pyritään turvaamaan henkilöstön työhyvinvointia ja jaksamista pandemian jälkeisenä aikana. Seuraavalla strategiakaudella valmentava johtaminen, keskusteleva toimintakulttuuri ja yhdessä tekeminen ovat keskeisellä sijalla henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämisessä.

Henkilöstöhallintajärjestelmän uudistuminen ei ole toteutunut, koska Sarastia joutui siirtämään käyttöönottoa. Tämän vuoksi syksyn aikana kartoitetaan eri toimittajien tarjoamia henkilöstöhallinnon järjestelmäratkaisuja. Työnantajakuvan kehittämiseksi henkilöstöhallinnon prosesseja kehitetään ja sähköistetään sekä pidetään huolta vastuullisesta työnantajakuvasta toimimalla ohjeiden määräysten mukaisesti sekä huolehtimalla henkilöstön hyvinvoinnista ja työnantajakuvan välittymisestä kunnan palveluprosesseissa ja rekrytoinneissa.

Riskienhallinta

Kunnan kokonaisriskejä arvioidaan kuntatasolla talousarvion laadinnan yhteydessä. Toimialueet varautuvat talousarvion tunnistamaan talousarvion toteutumiseen liittyviä riskejä sekä tekevät toimintansa tueksi talousarviovuodelle *sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman*. Lisäksi kunnassa laaditaan kuntatasoinen riskiympyrä sekä kuvataan riskienhallintatoimenpiteet, joiden avulla pyritään tunnistamaan keskeiset kunnan toimintaa liittyvät riskit sekä niihin liittyvät hallintakeinot.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Koronan vaikutukset tulevat olemaan pitkäaikaisia ja on hyvä arvioida, miten ja mihin ne kohdistuvat tulevien vuosien aikana. Koronapandemian exit-työssä tulisi huomioida erityisesti vaikeassa tilanteessa olevat kuntalaiset.
- Omistajaohjaukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota, kun kuntayhtymän palvelukriteereitä ja palveluverkkoa kehitetään, jotta Tuusulan

palvelurakenteeseen ei koidu heikennyksiä. Yhteistyö Tuusulan järjestötoimijoiden kanssa on suositeltavaa.

- Terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan osalta ei vuonna 2020 edelleenkään tullut omaa selkeää toimintakertomusta, vaan tiedot olivat jakautuneet hajanaisesti yhteiset palvelut -toimialan alaisuuteen. Tarkastuslautakunta toistaa aiemman huomionsa, että tavoitteiden toteutumisen seurannan kannalta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalla tulisi olla oma toimintakertomus.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan oma toimintakertomus ja omat, erityisesti omistajaohjaukseen, sen seurantaan ja kunnan johtoryhmän kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvät selkeät tavoitteet tukisivat lautakunnan itsenäistä roolia demokraattisen päätöksenteon ja kuntalaisten edunvalvonnan tukijana suhteessa Keusote kuntayhtymään.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta käsittelee tarkastuslautakunnan huomioihin annettuja vastauksia kokouksessaan 21.9.2021.

Kohdennettu asiakastyö

Tarkastuslautakunta korosti arvioissaan koronatilanteen jälkihoidon merkitystä. Hyteryhmän koordinoimassa ja kunnanhallituksen hyväksymässä Korona Exit -suunnitelmassa on huomioitu laaja-alaisesti heikommassa asemassa kuntalaisryhmiä: lapset ja nuoret, nuoret aikuiset, työkäiset erityistä tukea tarvitsevat, ikäihmiset ja maahanmuuttajat.

Tuusulan Vesihuoltoliikelaitos (Tuusulan Vesi)

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Tarvittavien erityisosaajien ja lisäresurssien rekrytointi ja perehdytys ovat tulevan vuoden keskeisimpiä asioita projektien hallinnassa.

Tuusulun Veden johtokunnan selvitys:

Uusi työnjohtaja aloitti kesäkuussa. Hän tuli vahvistamaan työmaatoimintaa ja työturvallisuusosaamista. Jokaisen uuden rekrytoinnin yhteydessä tulemme harkitsemaan uudenlaisen osaamisen tarvetta tapauskohtaisesti.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Ihmisten tietoisuus hyvän elinympäristön tärkeydestä on kasvanut koronan aikana, joten Keski-Uudenmaan ympäristökeskuskin on uusien haasteiden edessä: miten huolehtia parhaalla mahdollisella tavalla terveellisestä, turvallisesta ja viihtyisästä elinympäristöstä sekä monipuolisesta ja ekologisesti kestävästä luonnonympäristöstä.
- Tarkastuslautakunta suosittelee osallistamaan sopijakuntien asukkaita entistä enemmän yhteisiin ympäristöasioihin. Viestinnän merkitys korostuu, jotta

ihmiset saadaan kiinnostumaan hyvän elinympäristön ja kestävän luonnonympäristön ylläpidosta.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan selvitys:

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus osallistaa asukkaita erityisesti ympäristönsuojelun hankkeissa. Esimerkiksi Tuusulanjärven ja muiden sopijakuntien järvien kunnostushankkeissa (Mäntsälässä Isojärvi ja Kilpijärvi, Nurmijärvellä Valkjärvi, Tuusulassa ja Järvenpäässä Tuusulanjärvi) asukas- ja maanomistajayhteistyö on tärkeä osa toimintaa. Lisäksi ympäristönsuojelun palveluyksikkö tukee kuntia niiden asukasyhteistyössä esimerkiksi metsäsuunnittelussa, luonnonhoidossa ja vieraslajien torjunnassa. Kustannukset asukasyhteistyöstä kohdistuvat aina siihen sopijakuntaan, jonka alueella toimitaan, joten on kuntien rahoitushalukkuudesta kiinni, miten paljon toimintaa voidaan järjestää.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus panostaa toiminnassaan erityisesti asukasviestintään vuodesta 2021 alkaen. Pääasiallinen kanava on ympäristökeskuksen verkkosivut sekä Facebook. Neljätoista ympäristökeskuksen asiantuntijaa osallistui kesällä 2021 Viestintä-Pirittan järjestämään Facebook-koulutukseen ja saimme siitä uutta intoa ja rohkeutta postausten laatimiseen. Vuoden 2021 aikana ympäristökeskuksen Facebook-seuraajien määrä on kasvanut lähes kuudestasadasta seuraajasta yli seitsemään sataan seuraajaan.

Konserniyhteisöt

Tuusulan kunnan tytäryhteisöjen toiminta on kokonaisuutena ollut vakaalla ja vakiintuneella pohjalla tilivuoden 2020 aikana. Valtion korona-avustukset tukivat koronaepidemiasta kärsineiden liikuntapalveluyhtiöiden taloutta.

Jokelan Tekonurmi Oy purettiin ja yhtiön toiminnot liitettiin osaksi kunnan vapaa-aikapalveluiden toimintaa. Tuusulan Tenniskeskus Oy ja Tuusulan Tekonurmi Oy valmistelivat tiiviissä yhteistyössä kunnan kanssa Tuusulan urheilukeskuksen tulevia liikuntapaikkainvestointeja sekä yhtiöiden yhdistämistä.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- ottaa asian valtuuston 4.10.2021 pidettävän kokouksen asialistalle
- tehdä päätösehdotuksensa valtuustolle kokouksessaan 27.9.2021.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 21.09.2021, § 51

Valmistelijat / lisätiedot:
Heidi Hagman, Marjo-Kaisa Konttinen

heidi.hagman@tuusula.fi, marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi
kehittämispäällikkö, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Tuusulan kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2020, hytelk 21.9.2021

Tuusulan kunnanvaltuusto on 31.5.2021 § 57 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunnan suositukset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalle

- Koronan vaikutukset tulevat olemaan pitkäaikaisia ja on hyvä arvioida, miten ja mihin ne kohdistuvat tulevien vuosien aikana. Koronapandemian exit-työssä tulisi huomioida erityisesti vaikeassa tilanteessa olevat kuntalaiset.
- Omistajaohjaukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota, kun kuntayhtymän palvelukriteereitä ja palveluverkkoa kehitetään, jotta Tuusulan palvelurakenteeseen ei koidu heikennyksiä. Yhteistyö Tuusulan järjestötoimijoiden kanssa on suositeltavaa.
- Terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan osalta ei vuonna 2020 edelleenkään tullut omaa selkeää toimintakertomusta, vaan tiedot olivat jakautuneet hajanaisesti yhteiset palvelut -toimialan alaisuuteen. Tarkastuslautakunta toistaa aiemman huomionsa, että tavoitteiden toteutumisen seurannan kannalta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalla tulisi olla oma toimintakertomus.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan oma toimintakertomus ja omat, erityisesti omistajaohjaukseen, sen seurantaan ja kunnan johtoryhmän kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvät selkeät tavoitteet tukisivat lautakunnan itsenäistä roolia demokraattisen päätöksenteon ja kuntalaisten edunvalvonnan tukijana suhteessa Keusote kuntayhtymään.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan selvitys

- Koronan vaikutukset tulevat olemaan pitkäaikaisia ja on hyvä arvioida, miten ja mihin ne kohdistuvat tulevien vuosien aikana. Koronapandemian exit-työssä tulisi huomioida erityisesti vaikeassa tilanteessa olevat kuntalaiset.

Vastaus: Koronaexit-suunnittelua on Tuusulan kunnassa tehty maaliskuusta 2021 saakka ja suunnitelmia päivitetään koronatilanteen eläessä. Suunnitelmassa huomioidaan erityisesti vaikeassa tilanteessa olevat kuntalaiset ja toimenpiteillä on talousarviovaikutuksia vuodelle 2022. Sivistyksen toimialue on hakenut ja saanut valtionavustusta koronavaikutusten korjaamiseen. Kunta tekee tiivistä yhteistyötä Keusoten kanssa koronavaikutusten hoidossa ja toimenpiteet huomioidaan lasten- ja nuorten alueellisessa

hyvinvointisuunnitelmassa. Asiaon tärkeä huomioida myös hyvinvointialueen valmistelussa.

- Omistajaohjaukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota, kun kuntayhtymän palvelukriteereitä ja palveluverkkoa kehitetään, jotta Tuusulan palvelurakenteeseen ei koidu heikennyksiä. Yhteistyö Tuusulan järjestötoimijoiden kanssa on suositeltavaa.

Vastaus: Keusoten tuottavuusohjelma hyväksyttiin Keusotessa ja sen toteutus alkanut (päivitys 24.11.2020). Lisäohjelma on valmistelussa syksyn 2021 aikana. Palvelujen verkko -suunnitelman työohjelma on hyväksytty Keusotessa. Kunnan tavoite siitä, että lähdetään liikkeelle kotiin vietävien ja liikkuvien palveluiden sekä sähköisten palveluiden kehittämällä on hyväksytty, tarjoten peruspalvelut kunnan kolmessa taajamassa (päivitys 24.11.2020).

Yhteistyötä järjestötoimijoiden kanssa tehdään vuonna 2021 hyväksytyin järjestösuunnitelman tavoitteiden pohjalta.

- Terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan osalta ei vuonna 2020 edelleenkään tullut omaa selkeää toimintakertomusta, vaan tiedot olivat jakautuneet hajanaisesti yhteiset palvelut -toimialan alaisuuteen. Tarkastuslautakunta toistaa aiemman huomionsa, että tavoitteiden toteutumisen seurannan kannalta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalla tulisi olla oma toimintakertomus.

Vastaus: Hyte-lautakunnan toimintakertomus muodostuu kuntatoimialan yksiköiden toimintakertomuksista. Talouspalveluiden kanssa on käyty keskusteluja toimintakertomusrakenteen muuttamisesta ja toimintakertomus 2022 kootaan hyte-lautakunnan osalta yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan oma toimintakertomus ja omat, erityisesti omistajaohjaukseen, sen seurantaan ja kunnan johtoryhmän kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvät selkeät tavoitteet tukisivat lautakunnan itsenäistä roolia demokraattisen päätöksenteon ja kuntalaisten edunvalvonnan tukijana suhteessa Keusote kuntayhtymään.

Vastaus: Kunnan uudesta strategiasta ja hyvinvointisuunnitelmasta tehdään päätökset syksyllä 2021. Näissä strategisissa asiakirjoissa määritetään sekä omistajaohjauksen, edunvalvonnan että hyvinvoinnin edistämistyön tavoitteet ja keinot. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta edistää omalta osaltaan näiden tavoitteiden toteutumista.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

-
- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2020 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 27.09.2021, § 364

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara
virpi.lehmusvaara@tuusula.fi
kansliapäällikkö

Valtuusto 31.5.2021 § 50 on päättänyt pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja kunnanhallituksen selvitykset. Esitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Esitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta on vuoden 2020 toiminnasta antamassaan arviointikertomuksessaan todennut, että odottaa vastauksia ensisijaisesti arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten toteuttamiseen.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle seuraavat selvitykset:

Kunnan taloudellinen tila

Tarkastuslautakunnan havainnot:

Tuusulan kunnan vuoden 2020 tilinpäätös, joka sisältää myös vesiliikelaitoksen, on melko tarkalleen 3 milj. euroa ylijäämäinen. Tulosta voi pitää hyvänä, kun vertaa sitä alkuperäiseen talousarvioon, joka oli suunnilleen saman verran alijäämäinen. Lainamäärä kasvoi vain maltillisesti, mikä johtuu monien investointien myöhästymisestä.

Tarkasteltaessa kunnan talouden kehitystä vuonna 2020 huomio kiinnittyi tietysti koronaepidemian vaikutuksiin. Toukokuussa 2020 arviot kunnan taloudesta päätyivät 20 miljoonan euron alijäämään. Kesän lopulla arvio oli 10 miljoonan euron alijäämän luokkaa. Siitä arvio parani ja oli vuoden lopulla lähellä nollaa ja lopulta päädyttiin siis alussa mainittuun ylijäämään.

Erikoisena voidaan pitää sitä, että koronavuonna kunnan talous jopa vahvistui. Ratkaisevaa tälle kehitykselle oli se, että maan hallitus lupasi ottaa epidemian iskut omille hartioilleen ja sen valtio myös teki. Tuusulan valtionosuudet nousivat 25 miljoonasta eurosta (2019) 42 miljoonaan euroon.

Verotulot kasvoivat vuonna 2020, vaikka jäivätkin budjetoidusta. Suurelta osin kasvu johtui kertaluonteisista seikoista, kuten edelliseltä vuodelta siirtyneistä valtion tilityksistä ja yhteisöveron kuntaosuuden väliaikaisesta korotuksesta.

Myös omaisuusarvojen alaskirjaukset pieneivät huomattavasti, kun vuonna 2019 ” pöytä puhdistettiin” epäkurantista omaisuudesta. Toimialueiden talous toteutui selkeästi budjetoitua parempana ja käyttötalous pysyi hyvin kurissa. Vuosikate kehittyi positiivisesti.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Keusoten menojen hillintä on edelleen ensiarvoista. Koronaepidemiasta toipumiseen kannattaa varautua, sillä sen aikaansaamat ongelmat, kuten esimerkiksi koululaisten oppimisvaje ja terveydenhuollon hoitovaje, vaativat taloudellisia panostuksia. Lisäksi valtiovallan panostukset koronaepidemian jälkihuoltoon kannattaa hyödyntää maksimaalisesti.

Kunnan taloudellinen tila selvitys:

Tuusulan kunnan taloutta tasapainotetaan pitkäjänteisesti, kasvun ja talouden hallintaohjelman mukaisin linjauksin.

1. Kunnan elinvoimaa ja veropohjaa vahvistetaan edistämällä määrätietoisesti asuin- ja työpaikkatonttien kaavoitusta ja myyntiä
2. Palveluverkon uudistetaan ja tiivistetään
3. Vajaakäyttöisistä kiinteistöistä luopuminen
4. Keusoten kuntaosuuden kasvua pyritään hallitsemaan tiiviillä hyte-yhteistyöllä sekä Keusoten omistajaohjauksella
5. Henkilöstökuluja hallitaan henkilöstösuunnittelua kehittämällä, pidetään henkilöstön määrä kysynnän mukaisella tasolla sekä parannetaan toiminnan tuottavuutta
6. Investointiohjelman myötä kasvava lainamäärä pidetään hallittavalla tasolla (enintään 320 M €) sekä käännetään lainamäärä laskuun noin vuonna 2026.

Tuusulan kunta seuraa tiiviisti Keusoten tuottavuusohjelman toteutumista ja on mukana valmistelemassa tarvittavia lisätoimia talouden tasapainottamiseksi vuosien 2021–2022 aikana. Riskinä on, että valtion 2021 koronatuot eivät kata täysimääräisesti edes Keusoten ja sen osakaskuntien välittömiä koronakustannuksia. Tuusulan vie läpi koronaexit-suunnitelmaa, jolla osaltaan vastaan koronan jälkihuollon tarpeisiin.

Sivistyksen toimialue

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Palveluverkon kehittämisessä ei ole kyse vain uusista rakennuksista. Iloisen oppimisen Tuusula tarkoittaa tulevaisuuden oppimisympäristöjä kaikille kuntalaisille, lapsille, nuorille ja aikuisväestölle. Yhteis- ja rinnakkaiskäyttö tehostaa tilojen käyttöä ja tarjoaa laajemmin materiaalisia ja digitaalisia voimavaroja kuntalaisille. Ergonomia, ekologisuus, viihtyisyys ja esteetömyys sekä tilojen valaistus ja akustiikka, sisäilman laatu ja siisteys otetaan huomioon oppimisympäristöjä rakennettaessa. Oppimisympäristöjä suunnitellaan ja rakennetaan yhdessä työntekijöiden ja lasten kanssa.
- Hyvin alkaneelle työlle toivotaan jatkoa.

- Mikäli iltapäiväkerhojen lapsimäärien laskeva trendi jatkuu, voisi olla järkevää pohtia erilaisia vaihtoehtoja lasten sekä perheiden palveluiden ja oikeuksien toteutumiseksi lapsilähtöisellä tavalla. Lakisääteisen rajan alittaminen ei ole kiellettyä, jolloin säästöjä saataisiin esim. lasten kuljetuksista. Ei ole tarkoituksenmukaista, että osa tuusulalaisista lapsista asetetaan eriarvoiseen asemaan, vaan kaikkien pitäisi voida osallistua iltapäiväkerhoon niin halutessaan ja jos perheellä on siihen tarvetta.
- Tuusulassa tulisi kiinnittää yleisesti huomiota ryhmäkokovaatimuksiin ja siihen, onko niillä merkityksellistä kustannusvaikutusta. Lasten perusoikeuksien tulee toteutua myös Tuusulassa, minkä johdosta tarkastuslautakunta suosittaa esim. oman äidinkielen ryhmien koon uudelleen harkintaa ja tuusulalaisten monikielisten perheiden riittävää huomioimista kasvavan trendin mukaisesti.
- Etäopetus ja joustavat digitaaliset oppimismenetelmät sopivat osalle oppilaista, joille tulisi tarjota kyseisiä ratkaisuja myös koronapandemian jälkeen. Sisäilmaoireista kärsivät opettajat ja oppilaat voisi tässä asiassa jollakin tavalla yhdistää siten, että kenenkään terveyttä tai työkykyä ei tarvitsisi vaarantaa.
- Lautakunta suosittaa edelleen digitaalisten oppimisympäristöjen kehittämistä ja ne osaavan ja tuntevan henkilöstön arvostamista sekä pitämistä kunnassa.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan selvitys:

Kasvatus- ja sivistyslautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä. Tarkennetut huomionne Sivistyksen toimialueelta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta liittyvät koronapandemian hoitamiseen hyvin poikkeuksellisenä vuotena 2020 ja siitä johtuen palveluiden järjestämiseen poikkeusolojen aikana ja palveluverkon toteutumiseen.

Toimialueen toimintakertomuksessa 2020 on varsin yksityiskohtaisesti kuvattu kaikki koronapandemian vaikutuksen palveluiden järjestämiseen ja henkilöstöön. Tämä on tärkeää myös vastaisuuden varalle. Olemme oppineet paljon poikkeusoloissa toimimisesta ja johtamisesta sekä pandemian hoitamisesta. Tärkeää on aloittaa korona exit-toimenpiteet oppimisvajeiden poistamiseen ja korvata koronavaikutuksia lasten ja perheiden hyvinvointiin. Tätä työtä on tehtävä, vaikka pandemia ei olekaan ohi.

Suosituksissa tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota oppimisympäristöjen kehittämiseen ja toteaa kokonaisvaltaisesti sen, mistä kaikesta on kysymys, kun kehitämme tuusulalaisten oppimisen tiloja. Tarkastuslautakunta toivoo työn jatkuvan suunnitelmien mukaisesti. Oppimisympäristöjen tulee olla lähtökohtaisesti terveellisiä ja turvallisia ja tukea oppimista. Niiden tulee parhaalla mahdollisella tavalla tukea oppimisprosessia ja edistää lasten, nuorten ja aikuisten vuorovaikutusta. Oppimisen kaikkiallisuus tarkoittaa sitä, että kunnassa hyödynnetään sen kaikkia ympäristöjä oppimiseen. Lautakunta toteaa tarkastuslautakunnalle, että kunnassamme on tämän työn tueksi laadittu kulttuurikasvatussuunnitelmat ja edistetään luontopedagogiikkaa sekä kehitetään virtuaalisia ja digitaalisia oppimisympäristöjä.

Iltapäivätoimintaa on kehitetty ja kehitetään edelleen. Lukuvuoden 2020–2022 alusta lukien mahdollistimme kuljetukset toiselle koululle, jos ip-toiminnan ryhmiä ei toteutunut omalla koululla. Iltapäivätoiminnan tulee tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvua.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Verkkotilaisuuksien kehittämistä ja järjestämistä kannattaa jatkaa pandemian jälkeenkin.
- Yhteistyö eri toimijoiden ja naapurikuntien kanssa lisää mahdollisuuksia laadukkaiden kulttuuripalveluiden tuottamiseen.
- Henkilöstön hyvinvointi on koko toiminnan perusta.
- Myös tulevaisuudessa täytyy panostaa ja kehittää nuorten kanssa tapahtuvaa toimintaa myös vapaa-ajalla.
- Pidetään jatkossakin huolta erilaisten ulkoilu- ja liikuntapaikkojen kunnossapidosta, jotta Tuusulan vetovoima lisääntyy.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan selvitys:

Kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä ja tarkoista huomioista. Huomionne kohdentuivat koronapandemian hoitamiseen ja palveluiden järjestämiseen poikkeusaikoina. Olemme samaa mieltä tarkastuslautakunnan kanssa, että henkilöstömme on hyvin osaavaa ja on joutanut työtehtävissä poikkeusoloissa toimittaessa. Osa on ollut sijoitettuna myös erilaisiin työtehtäviin. Henkilöstön hyvinvoinnista tulee huolehtia ja tähän panostetaan koko toimialueella. Palveluita on järjestetty digitaalisina ja olemme voineet tarjota ohjelmaa verkossa.

Kulttuurin palvelualue

Kulttuuripalveluissa on otettu iso digiloikka koronapandemian aikana. Useita näyttelyitä ja tapahtumia on järjestetty ja järjestetään edelleen virtuaalisesti. Yhteistyötä on kehitetty erityisesti Keravan ja Järvenpään kanssa ja yhteistyölle luotiin selvät tavoitteet kehittämissuunnitelmassa. Tämä suunnitelma on lähtenyt toteutumaan loppuvuodesta 2020 ja edelleen vuonna 2021.

Vapaa-ajan palvelualue

Tarkastuslautakunta suosittaa nuorten kanssa tapahtuvan toiminnan panostamiseen ja kehittämiseen jatkossakin. Myös liikuntapaikkojen kunnossapitoon tulee edelleen panostaa.

Alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut -yksikön painopisteitä tulevalle valtuustokaudelle ovat nuorisotyössä nuorten parissa työskentelevän henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen panostaminen, nuorten osallisuus ja kohtaaminen sekä toimintatilojen kehittäminen. Yhteistyöverkostojen avulla nuorisotyön vaikuttavuus paranee mm. kouluympäristössä.

Ulkoilu- ja liikuntapaikkojen kunnossapitoon tulee kiinnittää suunnitelmallisesti huomiota myös tulevilla valtuustokaudella. Uusien ja houkuttelevien liikunta- ja harrastuspaikkojen suunnittelu ja rakentaminen on tärkeää ja vähintään yhtä tärkeää on huolehtia jo nyt melko mittavan liikuntapaikkaverkoston siisteydestä, hoidosta ja turvallisuudesta.

Kasvun ja ympäristön toimialue

Kuntakehityslautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Palveluverkkouudistus sitoi merkittävän osan Tilapalveluiden asiantuntijoiden työresurssia. Lautakunta suosittaa kiinnitettävän huomiota henkilöstön riittävään resursointiin. Asuinrakentamisen tonttien kaavoittamisella varmistetaan riittävä kattavuus lähivuosille, jotta voisimme saavuttaa MAL-sopimuksen mukaisen tavoitteen. Suunnittelun ja rakentamisen pääpainoa on lähivuosiksi painotettu Etelä-Tuusulaan, johon on tulossa pientalo- ja työpaikka-alueita. Lautakunta suosittaa huomioimaan kehitysmahdollisuudet myös radan varressa. Matkailupalveluissa on toimittu ilman resurssia, ollen ilman matkailupäällikköä elokuusta lähtien. Tähän lautakunta suosittaa kiinnittämään huomioita, erityisesti ajatellen kotimaan matkailun suosion kasvua sekä covid-19 exit-vaihetta.

Kuntakehityslautakunnan selvitys:

- Palveluverkkouudistus sitoi merkittävän osan Tilapalveluiden asiantuntijoiden työresurssia. Lautakunta suosittaa kiinnitettävän huomiota henkilöstön riittävään resursointiin.

Selvitys:

- Tilapalveluiden henkilöresurssivajeesta ja puutteellisista työkaluista johtuen ostopalveluihin on jouduttu tukeutumaan rakennushankkeiden johtamisessa, rakennustöiden laadunvalvonnassa sekä kustannusten seurannassa. Tämä tulee osaltaan nostamaan rakentamisen kokonaiskustannuksia, ja resurssivaje aiheuttaa riskin palveluverkon aikataulun toteutukselle.
- Asuinrakentamisen tonttien kaavoittamisella varmistetaan riittävä kattavuus lähivuosille, jotta voisimme saavuttaa MAL-sopimuksen mukaisen tavoitteen. Selvitys:
 - MAL-sopimuksessa sopimuskaudella 2020-2023 on kaksi tavoitetta asuintuotantoa koskien: valmistuneiden asuntojen osalta tavoite on koko sopimuskaudella 1848 asuntoa, eli 462 asuntoa/ vuosi ja kaavojen asumisen kerrosalan osalta 168 000 k-m², joka on 42 000 k-m²/ vuosi. Vuonna 2020 Tuusulaan valmistui 527 asuntoa, mikä oli yli neljännes sopimuskauden valmistuneiden asuntojen tavoitteesta. Kaavoituksen osalta ei saavutettu neljännestä sopimuskauden tavoitteesta, vaan 26 962 k-m², mutta kaavoitussuunnitelma mahdollistaa tavoitteen saavuttamisen sopimuskauden aikana. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että asuintuotanto ja kaavatyöt kohdistumat huomattavin osin

asuinkerrostaloihin ja tehokkaisiin asuinkortteleihin (AK).

- Suunnittelun ja rakentamisen pääpainoa on lähivuosisiksi painotettu Etelä-Tuusulaan, johon on tulossa pientalo- ja työpaikka-alueita. Lautakunta suosittaa huomioimaan kehitysmahdollisuudet myös radan varressa.

Selvitys:

- Jokelan keskustan yleissuunnitelma on laadittu 2020 ja se oli nähtävillä alkuvuodesta 2021. Opintien ja Nukarintien kaavatyo alkaa syksyllä 2021. Pohjois-Tuusulan hankekehittäjää rekrytoidaan, mikä tuo resursseja alueen potentiaalien kehittämiseen

- Matkailupalveluissa on toimittu ilman resurssia, ollen ilman matkailupäällikköä elokuusta lähtien. Tähän lautakunta suosittaa kiinnittämään huomioita, erityisesti ajatellen kotimaan matkailun suosion kasvua sekä covid-19 exit-vaihetta.

Selvitys:

- Matkailu on toiminut ilman resurssia vuodesta 2020 ja siihen on pyritty saamaan henkilöresurssi vuosien 2021 ja 2022 talousarvioihin. Tuota resurssia ei kuitenkaan ole myönnetty.

Tekninen lautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Sisäilmaongelmat ovat edelleen olemassa ja vaativat huomiota näiltä yksiköiltä. Palveluverkkouudistuksen edetessä suunnitellusti resursseja vapautuu uuteen ja myös väliaikaisista kalliista väistötiloista päästään eroon. Kunnan omista resurssivajeista johtuen on kiinnitettävä erityistä huomiota ammattitaitoiseen uusien rakennusten rakennusaikaisten töiden valvontaan ja kustannusten seurantaan. Kiitosta ansaitsee, että kunnassa noudatetaan rakentamisessa Kuiva Ketju 10 -toteutusmallia ja mm. Martta Wendelinin rakennuksella näemme jo suojaukset valmiina.

Teknisen lautakunnan selvitys:

Sisäilmaongelmat ovat aiheuttaneet inhimillistä tuskaa ja ajaneet osaltaan merkittävään palveluverkon uudistamiseen. Sisäilmaongelmien hoitamiseen on keskitytty intensiivisesti erityisesti viime vuosina, ja sisäilmaongelmien käsittelyprosessia on kehitetty ansiokkaasti eteenpäin annetuilla resursseilla. Sisäilma-asiantuntijapalvelut tullaan edelleen ostamaan ostopalveluna, eikä kunnalla ole omaa syvällistä asiantuntijaosaamista asioiden hoitamiseen.

Tilapalveluiden henkilöresurssivajeesta ja puutteellisista työkaluista johtuen ostopalveluihin on jouduttu tukeutumaan rakennushankkeiden johtamisessa, rakennustöiden laadunvalvonnassa sekä kustannusten seurannassa. Tämä tulee osaltaan nostamaan rakentamisen kokonaiskustannuksia, ja resurssivaje aiheuttaa riskin palveluverkon aikataulun toteutukselle.

Yhteiset palvelut

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Yhteiset palvelut tuottavat toimintaedellytyksiä ja palveluita koko organisaatiolle, joten tuloksellisuudella ja tarkoituksenmukaisuudella on merkittävä arvo toimialueen saavutuksia arvioitaessa. Palvelualueen oman toiminnan arvioimiseksi ja kehittämiseksi, voisi palvelualue esittää itselleen kysymyksen: miten onnistuimme ja arvioida toimintansa vaikuttavuutta koko organisaation toiminnan kehittämiseksi.

Yhteiset palvelut selvitys:

Yhteisissä palveluissa tavoitteiden talousarvion mukaisten toteutumista ja niissä onnistumista seurataan kehittämissalkun tavoiteosion avulla. Salkkuun kirjataan valtuustokauden tavoitteet ja näihin liittyviä toimenpiteitä seurataan yhteisten palveluiden johtoryhmässä kuukausittain. Puolivuosisraportoinnin yhteydessä tehdään palvelualueittain ja yksiköittäin tarkempi analyysi tavoitteiden toteutumisen tilanteesta.

Toimialueen vuoden 2021 onnistumista arvioitaessa keskeisiä kriteerejä ovat suoriutuminen koronaepidemiaan liittyvissä tukitehtävissä sekä toiminnan laadun ja tehokkuuden kehittäminen.

- Koronaepidemia ja toimenpiteet toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi: Toimialue tuki asiakkaita ja kuntaorganisaatiota ICT, henkilöstö-, työsuojaus-, turvallisuuspalveluissa sekä kohdennetun asiakastyön palveluissa, joissa tukitarpeen määrä kohosi epidemiatilanteen myötä huomattavasti.
- Toiminnan laadun ja tehokkuuden parantaminen: Toimialueella jatkettiin tukipalvelutehtävien keskittämistä sekä kehitettiin toimintaa tarkastelemalla ja sujuvoittamalla prosesseja sekä käyttöönottamalla työskentelyn tueksi kyvykkäitä sähköisiä työkaluja (kuten edunvalvonnan asiakasjärjestelmä, verkkokauppa, palvelunhallintajärjestelmä, kehittämisen hallinnan järjestelmä, sopimusten hallintajärjestelmä, tiedonhallintamalli). Keskusvaraston toiminta lakkautettiin ja siirryttiin hajautettuun tilausmalliin.
- Vaikuttavuuden näkökulmasta palveluprosessien jatkuvaa parantamista, joita toteutetaan asiakkaan hyvään ja turvalliseen käyttökokemukseen sekä resurssien viisaaseen käyttöön perustuen.

Koronapandemia ja henkilöstön hyvinvointi

Vuotta 2020 leimasi koronapandemia, joka vaikutti monella tavalla myös Yhteisten palvelujen vastuualueen toimintaan. Pandemian torjuntaan liittyvät viranomaisten ohjeistukset ja rajoittamistoimet päivittyivät jatkuvasti ja henkilöstö joutui pandemiatilanteeseen yhtäkkiä. Tämä edellytti henkilöstöhallinnolta jatkuvaa reagointia ja ohjeistusta, jotta voitiin varmistaa palvelujen tuottaminen koronaturvallisesti sekä muuttaa totuttuja käytäntöjä ja prosesseja turvallista lähityötä ja etätyötä tukeviksi. Henkilöstölle tarjottiin tukea digitaalisten työvälineiden käyttöönotossa.

Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen on tärkeällä sijalla kunnan henkilöstöpolitiikassa, mutta tämän merkitys on korostunut edelleen koronapandemian aikana ja tulee olemaan pandemian jälkeinkin tärkeimpiä

henkilöstöpoliittisia tavoitteita kunnassa. Koronapandemian aikana henkilöstön hyvinvoinnin kartoittamiseksi toteutettiin koronapulssi-kysely, jolla selvitettiin mm. henkilöstön kokemuksia korona-ajasta ja etätyöstä. Kyselyn perusteella kunnassa on tehty useita toimenpiteitä. Kuntaan perustettiin työhyvinvointiryhmä kehittämään henkilöstön työhyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Esihenkilöille on järjestetty koulutusta oman tiimin työhyvinvoinnin tukemiseksi, taukoliikuntaohjelma Break Pro tukee työpäivän aikaista tauottamista ja palautumista, Teams-kokouksille on laadittu pelisäännöt ja henkilöstö saa vielä tämän vuoden aikana käyttöönsä liikunta- ja kulttuurietuuden.

Aktiivisen tuen malli on kunnassa käytössä ja tätä kehitetään jatkuvasti eteenpäin. Sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti. Korvaavan työn malli otettiin käyttöön 2021 vuoden alussa ja tämän ansiosta on voitu vähentää sairauspoissaolopäiviä jopa tavoiteltua enemmän. Kunnassa tuetaan kestäviä työuria; muokataan työtehtäviä työkyvyn mukaan sekä haetaan työkykyongelmiin ratkaisuja aktiivisesti työterveyshuollon kanssa.

Kunnassa on laadittu korona-Exit-suunnitelma, joka sisältää myös henkilöstöosion. Suunnitelmalla pyritään turvaamaan henkilöstön työhyvinvointia ja jaksamista pandemian jälkeisenä aikana. Seuraavalla strategiakaudella valmentava johtaminen, keskusteleva toimintakulttuuri ja yhdessä tekeminen ovat keskeisellä sijalla henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämisessä.

Henkilöstöhallintajärjestelmän uudistuminen ei ole toteutunut, koska Sarastia joutui siirtämään käyttöönottoa. Tämän vuoksi syksyn aikana kartoitetaan eri toimittajien tarjoamia henkilöstöhallinnon järjestelmäratkaisuja. Työnantajakuvan kehittämiseksi henkilöstöhallinnon prosesseja kehitetään ja sähköistetään sekä pidetään huolta vastuullisesta työnantajakuvasta toimimalla ohjeiden määräysten mukaisesti sekä huolehtimalla henkilöstön hyvinvoinnista ja työnantajakuvan välittymisestä kunnan palveluprosesseissa ja rekrytoinneissa.

Riskienhallinta

Kunnan kokonaisriskejä arvioidaan kuntatasolla talousarvion laadinnan yhteydessä. Toimialueet varautuvat talousarvion tunnistamaan talousarvion toteutumiseen liittyviä riskejä sekä tekevät toimintansa tueksi talousarviovuodelle *sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman*. Lisäksi kunnassa laaditaan kuntatasoinen riskiympyrä sekä kuvataan riskienhallintatoimenpiteet, joiden avulla pyritään tunnistamaan keskeiset kunnan toimintaa liittyvät riskit sekä niihin liittyvät hallintakeinot.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Koronan vaikutukset tulevat olemaan pitkäaikaisia ja on hyvä arvioida, miten ja mihin ne kohdistuvat tulevien vuosien aikana. Koronapandemian exit-työssä tulisi huomioida erityisesti vaikeassa tilanteessa olevat kuntalaiset.
- Omistajaohjaukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota, kun kuntayhtymän palvelukriteereitä ja palveluverkkoa kehitetään, jotta Tuusulan

palvelurakenteeseen ei koidu heikennyksiä. Yhteistyö Tuusulan järjestötoimijoiden kanssa on suositeltavaa.

- Terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan osalta ei vuonna 2020 edelleenkään tullut omaa selkeää toimintakertomusta, vaan tiedot olivat jakautuneet hajanaisesti yhteiset palvelut -toimialan alaisuuteen. Tarkastuslautakunta toistaa aiemman huomionsa, että tavoitteiden toteutumisen seurannan kannalta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalla tulisi olla oma toimintakertomus.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan oma toimintakertomus ja omat, erityisesti omistajaohjaukseen, sen seurantaan ja kunnan johtoryhmän kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvät selkeät tavoitteet tukisivat lautakunnan itsenäistä roolia demokraattisen päätöksenteon ja kuntalaisten edunvalvonnan tukijana suhteessa Keusote kuntayhtymään.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan selvitys:

- Koronan vaikutukset tulevat olemaan pitkäaikaisia ja on hyvä arvioida, miten ja mihin ne kohdistuvat tulevien vuosien aikana. Koronapandemian exit-työssä tulisi huomioida erityisesti vaikeassa tilanteessa olevat kuntalaiset.

Vastaus: Koronaexit-suunnittelua on Tuusulan kunnassa tehty maaliskuusta 2021 saakka ja suunnitelmia päivitetään koronatilanteen eläessä. Suunnitelmassa huomioidaan erityisesti vaikeassa tilanteessa olevat kuntalaiset ja toimenpiteillä on talousarviovaikutuksia vuodelle 2022. Sivistyksen toimialue on hakenut ja saanut valtionavustusta koronavaikutusten korjaamiseen. Kunta tekee tiivistä yhteistyötä Keusoten kanssa koronavaikutusten hoidossa ja toimenpiteet huomioidaan lasten- ja nuorten alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa. Asia on tärkeä huomioida myös hyvinvointialueen valmistelussa.

- Omistajaohjaukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota, kun kuntayhtymän palvelukriteereitä ja palveluverkkoa kehitetään, jotta Tuusulan palvelurakenteeseen ei koidu heikennyksiä. Yhteistyö Tuusulan järjestötoimijoiden kanssa on suositeltavaa.

Vastaus: Keusoten tuottavuusohjelma hyväksyttiin Keusotessa ja sen toteutus alkanut (päivitys 24.11.2020). Lisäohjelma on valmistelussa syksyn 2021 aikana. Palvelujen verkko -suunnitelman työohjelma on hyväksytty Keusotessa. Kunnan tavoite siitä, että lähdetään liikkeelle kotiin vietävien ja liikkuvien palveluiden sekä sähköisten palveluiden kehittämisellä on hyväksytty, tarjoten peruspalvelut kunnan kolmessa taajamassa (päivitys 24.11.2020).

Yhteistyötä järjestötoimijoiden kanssa tehdään vuonna 2021 hyväksytyn järjestösuunnitelman tavoitteiden pohjalta.

- Terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan osalta ei vuonna 2020 edelleenkään tullut omaa selkeää toimintakertomusta, vaan tiedot olivat jakautuneet hajanaisesti yhteiset palvelut -toimialan alaisuuteen.

Tarkastuslautakunta toistaa aiemman huomionsa, että tavoitteiden toteutumisen seurannan kannalta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalla tulisi olla oma toimintakertomus.

Vastaus: Hyte-lautakunnan toimintakertomus muodostuu kuntatoimialan yksiköiden toimintakertomuksista. Talouspalveluiden kanssa on käyty keskusteluja toimintakertomusrakenteen muuttamisesta ja toimintakertomus 2022 kootaan hyte-lautakunnan osalta yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan oma toimintakertomus ja omat, erityisesti omistajaohjaukseen, sen seurantaan ja kunnan johtoryhmän kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvät selkeät tavoitteet tukisivat lautakunnan itsenäistä roolia demokraattisen päätöksenteon ja kuntalaisten edunvalvonnan tukijana suhteessa Keusote kuntayhtymään.

Vastaus: Kunnan uudesta strategiasta ja hyvinvointisuunnitelmasta tehdään päätökset syksyllä 2021. Näissä strategisissa asiakirjoissa määritetään sekä omistajaohjauksen, edunvalvonnan että hyvinvoinnin edistämistyön tavoitteet ja keinot. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta edistää omalta osaltaan näiden tavoitteiden toteutumista.

Kohdennettu asiakastyö

Tarkastuslautakunta korosti arvioissaan koronatilanteen jälkihoidon merkitystä. Hyteryhmän koordinoimassa ja kunnanhallituksen hyväksymässä Korona Exit -suunnitelmassa on huomioitu laaja-alaisesti heikommassa asemassa kuntalaisryhmiä: lapset ja nuoret, nuoret aikuiset, työkäiset erityistä tukea tarvitsevat, ikäihmiset ja maahanmuuttajat.

Tuusulan Vesihuoltoliikelaitos (Tuusulan Vesi)

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Tarvittavien erityisosaajien ja lisäresurssien rekrytointi ja perehdytys ovat tulevan vuoden keskeisimpiä asioita projektien hallinnassa.

Tuusulun Veden johtokunnan selvitys:

Uusi työnjohtaja aloitti kesäkuussa. Hän tuli vahvistamaan työmaatoimintaa ja työturvallisuusosaamista. Jokaisen uuden rekrytoinnin yhteydessä tulemme harkitsemaan uudenlaisen osaamisen tarvetta tapauskohtaisesti.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Ihmisten tietoisuus hyvän elinympäristön tärkeydestä on kasvanut koronan aikana, joten Keski-Uudenmaan ympäristökeskuskin on uusien haasteiden

edessä: miten huolehtia parhaalla mahdollisella tavalla terveellisestä, turvallisesta ja viihtyisästä elinympäristöstä sekä monipuolisesta ja ekologisesti kestävästä luonnonympäristöstä.

- Tarkastuslautakunta suosittelee osallistamaan sopijakuntien asukkaita entistä enemmän yhteisiin ympäristöasioihin. Viestinnän merkitys korostuu, jotta ihmiset saadaan kiinnostumaan hyvän elinympäristön ja kestävän luonnonympäristön ylläpidosta.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan selvitys:

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus osallistaa asukkaita erityisesti ympäristönsuojelun hankkeissa. Esimerkiksi Tuusulanjärven ja muiden sopijakuntien järvien kunnostushankkeissa (Mäntsälässä Isojärvi ja Kilpijärvi, Nurmijärvellä Valkjärvi, Tuusulassa ja Järvenpäässä Tuusulanjärvi) asukas- ja maanomistajayhteistyö on tärkeä osa toimintaa. Lisäksi ympäristönsuojelun palveluyksikkö tukee kuntia niiden asukasyhteistyössä esimerkiksi metsäsuunnittelussa, luonnonhoidossa ja vieraslajien torjunnassa. Kustannukset asukasyhteistyöstä kohdistuvat aina siihen sopijakuntaan, jonka alueella toimitaan, joten on kuntien rahoitushalukkuudesta kiinni, miten paljon toimintaa voidaan järjestää.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus panostaa toiminnassaan erityisesti asukasviestintään vuodesta 2021 alkaen. Pääasiallinen kanava on ympäristökeskuksen verkkosivut sekä Facebook. Neljätoista ympäristökeskuksen asiantuntijaa osallistui kesällä 2021 Viestintä-Pirittan järjestämään Facebook-koulutukseen ja saimme siitä uutta intoa ja rohkeutta postausten laatimiseen. Vuoden 2021 aikana ympäristökeskuksen Facebook-seuraajien määrä on kasvanut lähes kuudestasadasta seuraajasta yli seitsemään sataan seuraajaan.

Konserniyhteisöt

Tuusulan kunnan tytäryhteisöjen toiminta on kokonaisuutena ollut vakaalla ja vakiintuneella pohjalla tilivuoden 2020 aikana. Valtion korona-avustukset tukivat koronaepidemiasta kärsineiden liikuntapalveluyhtiöiden taloutta.

Jokelan Tekonurmi Oy purettiin ja yhtiön toiminnot liitettiin osaksi kunnan vapaa-aikapalveluiden toimintaa. Tuusulan Tenniskeskus Oy ja Tuusulan Tekonurmi Oy valmistelivat tiiviissä yhteistyössä kunnan kanssa Tuusulan urheilukeskuksen tulevia liikuntapaikkainvestointeja sekä yhtiöiden yhdistämistä.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa valtuustolle tiedoksi selostusosassa annetut vastaukset v. 2020 arviointikertomukseen
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi vuoden 2020 arviointikertomukseen annetut vastaukset.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 04.10.2021, § 137

Ehdotus

Valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi vuoden 2020 arviointikertomukseen annetut vastaukset.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta, 10.03.2022, § 23

Ehdotus

Esittelijä: Jari Räsänen

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin saadut vastaukset.

Päätös

Päätettiin kirjata saadut vastaukset tiedoksi.

§ 24

Muut asiat

Seuraavassa kokouksessa aletaan arviointisuunnitelman aikataulua ja laatimista.

Muutoksenhakukielto

§21, §22, §23, §24

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.